

Gulliver's travels

Jonathan Swift

DVOJAZYČNÁ
KNIHA
PRO MÍRNĚ
POKROČILÉ ★★

Gulliverovy cesty

Pro výuku upravil kolektiv Anglictina.com

ztroskotání na pobřeží Liliputu • mezi brobdingnagskými obry • Gulliverův útěk

- český překlad na protější straně
- jazykové komentáře gramatických jevů
- cvičení s klíči
- glosář domorodých názvů

MP3

Text vyprávěný rodilým mluvčím

edika. @anglictina.com

kolektiv Anglictina.com

Gulliverovy cesty

**Edika
Brno
2014**

Gulliverovy cesty

kolektiv Anglictina.com

Překlad: Jitka Drahokoupilová

Ilustrace a sazba: Cyril Kozák

Jazykové komentáře: Lucie Poslušná

Nahrávka na CD: Angelo Franklin

Obálka: Martin Sodomka

Odpovědný redaktor: Ondřej Jirásek

Technický redaktor: Jiří Matoušek

Objednávky knih:

www.albatrosmedia.cz

eshop@albatrosmedia.cz

bezplatná linka 800 555 513

ISBN 978-80-266-0587-4

Vydalo nakladatelství Edika v Brně roku 2014 ve společnosti Albatros Media a. s. se sídlem Na Pankráci 30, Praha 4. Číslo publikace 18 865.

© Albatros Media a. s. / Angličtina.com s.r.o. Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být kopírována a rozmnožována za účelem rozšiřování v jakékoli formě či jakýmkoli způsobem bez písemného souhlasu vydavatele.

1. vydání

ALBATROS MEDIA a.s.

Předmluva

.....

Když angloirský spisovatel a kněz Jonathan Swift (30. 11. 1667 – 19. 10. 1745) vydal roku 1726 pod pseudonymem Lemuel Gulliver knihu *Travels into Several Remote Nations of the World, in Four Parts. By Lemuel Gulliver, First a Surgeon, and then a Captain of several Ships* (Cesty k několika vzdáleným národům světa ve čtyřech dílech, napsal Lemuel Gulliver, zprvu ranhojič a později kapitán na několikerych lodích), později zkráceně Gulliverovy cesty, byla během týdne vyprodaná. Přinášíme vám první a známější dvě části tohoto satirického pojednání o lidské povaze a zároveň parodie na tehdejší cestopisy – Cestu mezi trpaslíky žijící v zemi Lilliput a cestu k obrům z Brobdingangu.

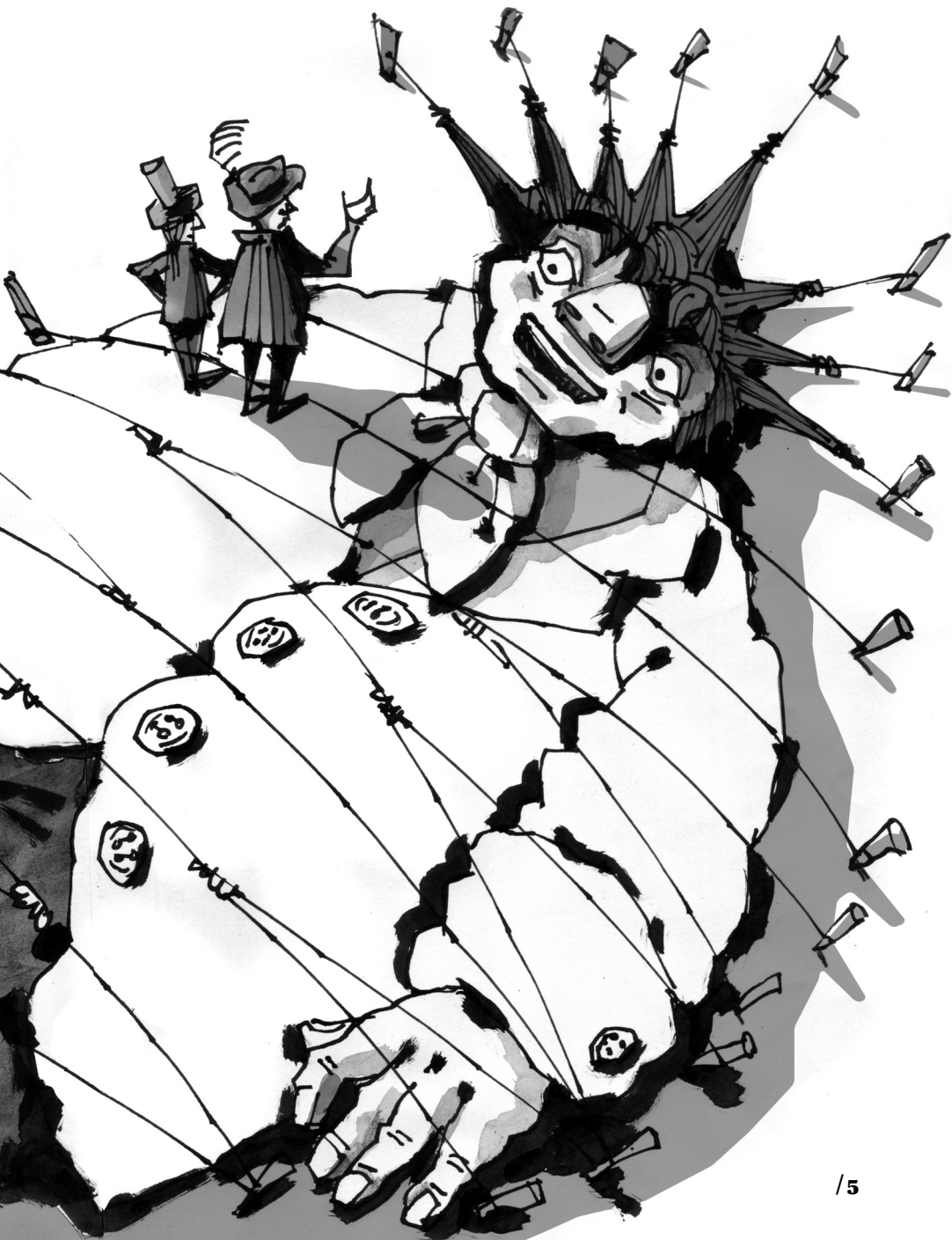
Protože jde o poměrně složitý a dlouhý text, některé pasáže jsme upravili a zkrátali. K porozumění vám pomůže zrcadlový překlad do češtiny. Za každou kapitolou naleznete okomentování zajímavých jazykových jevů a následné procvičení. Celý příběh si můžete také poslechnout na CD.

Doufáme, že vám četba Gulliverových cest pomůže ke zdokonalení vaší angličtiny.

Tým Angličtina.com

Gulliver is shipwrecked on the coast of Lilliput

Gulliver is shipwrecked on the coast of Lilliput

My father had a small estate in Nottinghamshire; I was the third of five sons. He sent me to Emanuel College in Cambridge, at fourteen years old, where I resided three years, and applied myself close to my studies; but the charge of maintaining me (although I had a very scanty allowance) being too great for a narrow fortune, I was bound apprentice to Mr. James Bates, an eminent surgeon in London, with whom I continued four years; and my father now and then sending me small sums of money, I laid them out in learning navigation, and other parts of the mathematics, useful to those who intend to travel, as I always believed it would be some time or other my fortune to do. When I left Mr. Bates, I went down to my father; where, by the assistance of him and my uncle John, and some other relations, I got forty pounds, and a promise of thirty pounds a year to maintain me at Leyden; there I studied physic two years and seven months, knowing it would be useful in long voyages. Soon after my return from Leyden, I was recommended by my good master, Mr. Bates, to be surgeon to the Swallow, Captain Abraham Pannell, commander, with whom I continued three years and a half, making a voyage or two into the Levant, and some other parts. When I came back I resolved to settle in London; to which Mr. Bates, my master, encouraged me, and by him I was recommended to several patients. I took part of a small house in the Old Jewry; and being advised to alter my condition, I married Mrs. Mary Burton, second daughter to Mr. Edmund Burton, hosier, in Newgate Street, with whom I received four hundred pounds for a portion.

Gulliverovo ztroskotání na pobřeží Liliputu

Můj otec měl malou usedlost v Nottinghamshiru. Byl jsem třetí z pěti synů. Když mi bylo čtrnáct let, poslal mě do Cambridge na Emanuelovu kolej. Byl jsem tam tři roky a pilně jsem studoval. I když jsem měl skromné kapesné, výdaje na mě byly na omezený majetek příliš vysoké, takže jsem se dal do učení k panu Jamesi Batesovi, významnému londýnskému ranhojiči, u kterého jsem strávil čtyři roky. Otec mi občas posílal trochu peněz, které jsem vydával za studium navigace a dalších odvětví matematiky, užitečných pro ty, kteří mají v úmyslu cestovat, protože jsem vždycky věřil, že to bude jednou mým osudem. Když jsem odešel od pana Batese, vydal jsem se za otcem, kde jsem za jeho pomoci, pomoci strýce Jana a několika dalších příbuzných získal čtyřicet liber a příslib dalších třiceti ročně, abych se udržel v Leydenu, kde jsem dva roky a sedm měsíců studoval fyziku. Věděl jsem, že se mi to na dlouhých cestách bude hodit. Brzo po návratu z Leydenu jsem byl svým dobrým učitelem panem Batesem doporučen kapitánu Abrahamu Pannellovi za ranhojiče na Vlaštovce. U něj jsem zůstal tři a půl roku a jednou nebo dvakrát podnikl plavbu do Levanty a jinam. Když jsem se vrátil, rozhodl jsem se usadit v Londýně. Můj učitel pan Bates mě v tom podporoval a doporučil mě několika pacientům. Najal jsem si část domku ve Starých židech. Poradili mi, abych změnil stav, tak jsem se oženil s Mary Burtonovou, mladší dcerou pana Edmunda Burtona, punčocháře z Novobranské ulice. S ní jsem dostal čtyři sta liber věna.

But my good master Bates dying in two years after, and I having few friends, my business began to fail; for my conscience would not suffer me to imitate the bad practice of too many among my brethren. Having therefore consulted with my wife and some of my acquaintance, I determined to go again to sea. I was surgeon successively in two ships, and made several voyages, for six years, to the East and West Indies, by which I got some addition to my fortune. My hours of leisure I spent in reading the best authors, ancient and modern, being always provided with a good number of books; and when I was ashore, in observing the manners and dispositions of the people, as well as learning their language, wherein I had a great facility, by the strength of my memory.

The last of these voyages not proving very fortunate, I grew weary of the sea, and intended to stay at home with my wife and family. I removed from the Old Jewry to Fetter Lane, and from thence to Wapping, hoping to get business among the sailors, but it would not turn to account. After three years' expectation that things would mend, I accepted an advantageous offer from Captain William Prichard, master of the Antelope, who was making a voyage to the South Sea. We set sail from Bristol, May 4, 1699, and our voyage at first was very prosperous.

Ale můj dobrý učitel pan Bates za dva roky zemřel. Měl jsem málo přátel a moje řemeslo začalo upadat, protože mé svědomí by mi nedovolilo napodobovat špatné praktiky tolika mých bratří. Poradil jsem se se svou ženou a několika přáteli a rozhodl se jet znovu na moře. Postupně jsem byl lékařem na dvou lodích a během šesti let jsem se zúčastnil několika plaveb do Východní Indie a Karibiku, čímž jsem trochu rozmnožil své jmění. Volný čas jsem trávil četbou těch nejlepších klasických i moderních autorů, protože jsem se vždycky zásobil spoustou knih. Když jsem byl na souši, pozoroval jsem chování a povahu lidí a také se učil jejich jazyku, k čemuž mi velmi dobře posloužila má dobrá paměť.

Poslední z těchto plaveb nebyla moc úspěšná. Moře mě začalo nudit a měl jsem v úmyslu zůstat doma s ženou a rodinou. Přestěhoval jsem se ze Starých židů do Řetězové uličky a odtud do Wappingu s nadějí, že najdu práci u námořníků, ale to se nestalo. Poté, co jsem tři roky očekával, že se situace zlepší, jsem přijal výhodnou nabídku od kapitána Williama Pricharda, velitele Antilopy, který plul do Jižních moří. 4. května 1699 jsme vypluli z Bristolu a naše plavba byla zpočátku zdařilá.

It would not be proper, for some reasons, to trouble the reader with the particulars of our adventures in those seas; let it suffice to inform him that in our passage from thence to the East Indies, we were driven by a violent storm to the northwest of Van Diemen's Land. By an observation, we found ourselves in the latitude of 30 degrees 2 minutes south. Twelve of our crew were dead by immoderate labor and ill food; the rest were in a very weak condition. On the 5th of November, which was the beginning of summer in those parts, the weather being very hazy, the seamen spied a rock within half a cable's length of the ship; but the wind was so strong that we were driven directly upon it, and immediately split. Six of the crew, of whom I was one, having let down the boat into the sea, made a shift to get clear of the ship and the rock. We rowed, by my computation, about three leagues, till we were able to work no longer, being already spent with labor while we were in the ship. We therefore trusted ourselves to the mercy of the waves, and in about half an hour the boat was upset by a sudden flurry from the north. What became of my companions in the boat, as well as of those who escaped on the rock, or were left in the vessel, I cannot tell; but conclude they were all lost. For my own part, I swam as fortune directed me, and was pushed forward by wind and tide. I often let my legs drop, and could feel no bottom; but when I was almost gone, and able to struggle no longer, I found myself within my depth; and by this time the storm was much abated. The declivity was so small, that I walked near a mile before I got to the shore, which I conjectured was about eight o'clock in the evening. I then advanced forward near half a mile, but could not discover any sign of houses or inhabitants; at least I was in so weak a condition that I did not observe them. I was extremely tired, and with that, and the heat of the weather, and about half a pint of brandy that I drank as I left the ship, I found myself much inclined to sleep. I lay down on the grass, which was very short and soft, where I slept sounder than ever I remembered to have done in my life, and, as I reckoned, about nine hours; for when I awaked, it was just daylight.

Z jistých důvodů by nebylo vhodné čtenáře obtěžovat podrobnostmi našich dobrodružství v těchto mořích. Stačí, když řeknu, že jsme byli na cestě odtud do Východní Indie prudkou bouří zahánáni na severozápad od Van Diemenovy země. Zjistili jsme, že se nacházíme na 30. stupni a 2 minutách jižní zeměpisné šířky. Dvanáct mužů z naší posádky zahynulo vyčerpáním a na špatnou stravu. Zbytek byl velmi zesláblý. 5. listopadu, což byl v těch končinách začátek léta, byla hustá mlha a námořníci zpozorovali ve vzdálenosti poloviny délky lana od lodi skálu. Foukal však tak silný vítr, že jsme byli unášeni přímo na ni a v mžiku jsme ztroskotali. Šest členů posádky, z nichž jedním jsem byl já, spustilo do moře člun a vyrazilo pryč od lodi a skály. Veslovali jsme, počítám, tři mořské míle, dokud nám stačily síly, neboť jsme už byli vyčerpáni námahou na lodi. Vydali jsme se proto na milost vlnám a asi za půl hodiny byl člun náhlým poryvem ze severu převrácen. Co se stalo s mými druhy ze člunu a s těmi, kteří utekli na skálu nebo zůstali na lodi, nemohu říct. Soudím však, že zahynuli. Já sám jsem plaval, jak mě štěstí vedlo, a byl jsem poháněn větrem a proudem. Často jsem spouštěl nohy a nebyl schopen dosáhnout dna. Ale když už bylo téměř po mně a nebyl jsem už schopen bojovat, zjistil jsem, že v hloubce stačím. V tu chvíli se bouře hodně ztišila. Spád byl tak mírný, že jsem šel skoro míli, než jsem asi v osm hodin večer dorazil na břeh. Pokračoval jsem dál skoro půl míle, ale neobjevil jsem žádnou památku po domech a obyvatelstvu. Přinejmenším jsem byl tak slabý, že jsem je neviděl. Byl jsem nesmírně unaven. Z únavy a z horkého počasí a asi půl penty brandy, kterou jsem vypil, když jsem opouštěl loď, jsem zjistil, že se mi chce velmi spát. Položil jsem se do trávy, která byla velmi krátká a měkká, a spal jsem tak tvrdě jako nikdy v životě, mám za to, že asi devět hodin. Když jsem se totiž probudil, bylo denní světlo.

I attempted to rise, but was not able to stir; for, as I happened to lie on my back, I found my arms and legs were strongly fastened on each side to the ground; and my hair, which was long and thick, tied down in the same manner. I likewise felt several slender ligatures across my body, from my armpits to my thighs. I could only look upwards; the sun began to grow hot, and the light offended my eyes. I heard a confused noise about me, but, in the posture I lay, could see nothing except the sky. In a little time I felt something alive moving on my left leg, which, advancing gently forward over my breast, came almost up to my chin; when, bending my eyes downward as much as I could, I perceived it to be a human creature not six inches high, with a bow and arrow in his hands, and a quiver at his back. In the mean time, I felt at least forty more of the same kind (as I conjectured) following the first. I was in the utmost astonishment, and roared so loud that they all ran back in a fright; and some of them, as I was afterwards told, were hurt with the falls they got by leaping from my sides upon the ground. However, they soon returned, and one of them, who ventured so far as to get a full sight of my face, lifting up his hands and eyes by way of admiration, cried out in a shrill but distinct voice, “Hekinah degul.” The others repeated the same words several times, but I then knew not what they meant.

Pokusil jsem se vstát, ale nebyl jsem schopen se pohnout. Protože, jak jsem ležel na zádech, zjistil jsem, že mám nohy a ruce po obou stranách pevně přivázané k zemi, a vlasy, které byly dlouhé a silné, připoutány stejným způsobem. Také jsem cítil několik slabých pout přes tělo, od podpaží ke stehnům. Dívat jsem se mohl jen vzhůru. Slunce začalo pálit a světlo mi zraňovalo oči. Slyšel jsem zmatený hluk kolem, ale v poloze, ve které jsem ležel, jsem neviděl nic než oblohu. Za chvíli jsem ucítil, jak se po mé levé noze pohybuje něco živého. Postupovalo to lehce vpřed po hrudi a přišlo mi téměř k bradě. Když jsem sklopil oči, co nejvíc to šlo, uviděl jsem, že to je lidská bytost ani ne šest palců vysoká, s lukem a šípem v ruce a toulcem na zádech. Mezitím jsem ucítil aspoň čtyřicet, jak odhaduji, dalších takových, jak jdou za prvním. Byl jsem nadmíru udiven a zařval tak silně, že všichni zděšeně uprchli. Někteří z nich, jak mi potom bylo řečeno, se pádem ze mě na zem zranili. Brzy se však vrátili a jeden z nich, který se odvážil tak daleko, aby mi viděl do tváře, zvedl ruce a oči údivem a vykřikl pronikavým, ale zřetelným hlasem: „Hekina degul“. Ostatní ta slova několikrát opakovali, ale já jsem tehdy nevěděl, co znamenají.

I lay all this while, as the reader may believe, in great uneasiness; at length, struggling to get loose. I had the fortune to break the strings, and wrench out the pegs that fastened my left arm to the ground; for, by lifting it up to my face, I discovered the methods they had taken to bind me, and at the same time with a violent pull, which gave me excessive pain, I a little loosened the strings that tied down my hair on the left side, so that I was just able to turn my head about two inches. But the creatures ran off a second time, before I could seize them; whereupon there was a great shout in a very shrill accent, and after it ceased I heard one of them cry aloud, “Tolgo phonac;“ when in an instant I felt above an hundred arrows discharged on my left hand, which pricked me like so many needles; and besides, they shot another flight into the air, as we do bombs in Europe, whereof many, I suppose, fell on my body (though I felt them not), and some on my face, which I immediately covered with my left hand. When this shower of arrows was over, I fell a-groaning with grief and pain, and then striving again to get loose, they discharged another volley larger than the first, and some of them attempted with spears to stick me in the sides; but by good luck I had on me a buff jerkin, which they could not pierce. I thought it the most prudent method to lie still, and my design was to continue so till night, when, my left hand being already loose, I could easily free myself: and as for the inhabitants, I had reason to believe I might be a match for the greatest army they could bring against me, if they were all of the same size with him that I saw. But fortune disposed otherwise of me.

Celou tu dobu jsem ležel, jak čtenář uvěří, velmi nepohodlně. Zápasil jsem, abych se vysvobodil. Nakonec jsem naštěstí přetrhal provázky a vytrhl kolíky, které mi poutaly levou paži k zemi. Tím, že jsem ji zvedl k tváři, jsem totiž objevil způsob, jakým mě připoutali. V tom okamžiku jsem prudkým trhnutím, které mi způsobilo obrovskou bolest, trochu uvolnil provázky, které poutaly mé vlasy na levé straně, takže jsem byl schopen otočit hlavu asi o dva palce. Ale ta stvoření utekla podruhé, dřív než jsem je mohl chytit. Hned na to se ozval silný výkřik s velmi ostrým přízvukem, a když ustal, uslyšel jsem jednoho z nich hlasitě vykřiknout: „Tolgo fonak“. V tom okamžiku jsem nad sebou ucítil sto šípů vystřelených do mé levé ruky, které mě píchaly jako jehly. Mimoto znovu vystřelili do vzduchu tak, jak v Evropě házíme bomby. Mnohé šípy, předpokládám, spadly na mé tělo, i když jsem je necítil, a několik na tvář, kterou jsem si ihned zakryl levou rukou. Když ta sprška šípů ustala, ležel jsem, sténal jsem žalem a bolestí a pak, když jsem se znovu snažil uvolnit, zahájili další palbu, větší než předtím, a někteří z nich se mi snažili zasadit do boků kopí. Ale naštěstí jsem na sobě měl buvolí vestu, kterou nemohli propíchnout. Považoval jsem za nejprozíravější zůstat tiše ležet a měl jsem v plánu tak pokračovat do noci, kdy, s levou rukou už uvolněnou, se budu moci snadno osvobodit. Co se týče obyvatel, měl jsem důvod věřit, že, pokud by všichni měli velikost toho, kterého jsem viděl, mohl bych stačit na tu největší armádu, kterou by proti mně mohli postavit. Osud tomu však chtěl jinak.

When the people observed I was quiet, they discharged no more arrows; but, by the noise I heard, I knew their numbers increased; and about four yards from me, over against my right ear, I heard a knocking for above an hour, like that of people at work; when turning my head that way, as well as the pegs and strings would permit me, I saw a stage erected about a foot and half from the ground, capable of holding four of the inhabitants, with two or three ladders to mount it: from whence one of them, who seemed to be a person of quality, made me a long speech, whereof I understood not one syllable. But I should have mentioned, that before the principal person began his oration, he cried out three times, “Langro dehul san“ (these words and the former were afterwards repeated and explained to me). Whereupon, immediately about fifty of the inhabitants came and cut the strings that fastened the left side of my head, which gave me the liberty of turning it to the right, and of observing the person and gesture of him that was to speak. He appeared to be of a middle age, and taller than any of the other three who attended him, whereof one was a page that held up his train, and seemed to be somewhat longer than my middle finger; the other two stood one on each side to support him. He acted every part of an orator, and I could observe many periods of threatenings, and others of promises, pity, and kindness. I answered in a few words, but in the most submissive manner, lifting up my left hand and both my eyes to the sun, as calling him for a witness; and being almost famished with hunger, having not eaten a morsel for some hours before I left the ship, I found the demands of nature so strong upon me that I could not forbear showing my impatience (perhaps against the strict rules of decency) by putting my finger frequently to my mouth, to signify that I wanted food. The *hurgo* (for so they call a great lord, as I afterwards learnt) understood me very well.

Když lidé viděli, že jsem klidný, nestříleli už šípy, ale podle hluku, který jsem slyšel, jsem věděl, že jejich počet vzrostl. Asi čtyři yardy ode mne, proti mému pravému uchu, jsem přes hodinu slyšel klepání, jako když lidé pracují. Když jsem tím směrem otočil hlavu, jak mi kolíky a provázky dovolily, uviděl jsem lešení, postavené asi stopu a půl nad zemí, schopné unést čtyři domorodce, a dva nebo tři žebříky, po nichž tam vylezli. Odtamtud jeden, který vypadal urozeně, ke mně pronesl dlouhou řeč, z níž jsem nerozuměl ani slovu. Ale měl bych poznamenat, že než ta představená osoba zahájila svůj proslov, třikrát vykřikla: „Langro dehul san“ (tato a předcházející slova mi pak opakovali a vysvětlili). Hned poté přišlo asi padesát domorodců a přeřízli provázky, které poutaly levou stranu mé hlavy. To mi poskytlo svobodu otočit ji napravo a pozorovat toho, kdo se chystal mluvit, a jeho gesta. Vypadal na střední věk a byl vyšší než kterýkoli ze tří, kteří byli s ním. Jedním z nich bylo páže, které mu neslo vlečku, a zdálo se mi, že je o něco vyšší než můj prostředníček. Další dva stáli každý po jedné straně a podpírali ho. Byl to řečník se vším všudy a já jsem pozoroval mnohé fáze vyhrožování, jiné slibů, lítosti a laskavosti. Odpověděl jsem několika slovy, ale tím nejponížejším způsobem. Zvedl jsem přitom levou ruku a obě oči ke slunci, jako bych ho volal za svědka. Několik hodin před tím, než jsem opustil loď, jsem nepozřel jediného sousta. Byl jsem téměř vyhladovělý a pocíťoval jsem tak silně tuto přirozenou potřebu, že jsem si nemohl odpustit ukázat svou netrpělivost (snad proti přísným pravidlům slušnosti) a vkládal opakovaně rychle prst do úst, abych naznačil, že chci jídlo. *Hurgo* (neboť tak říkají významnému pánu, jak jsem později zjistil) mi velmi dobře porozuměl.

He descended from the stage, and commanded that several ladders should be applied to my sides, on which above an hundred of the inhabitants mounted, and walked towards my mouth, laden with baskets full of meat, which had been provided and sent thither by the king's orders, upon the first intelligence he received of me. I observed there was the flesh of several animals, but could not distinguish them by the taste. There were shoulders, legs, and loins shaped like those of mutton, and very well dressed, but smaller than the wing of a lark. I eat them by two or three at a mouthful, and took three loaves at a time, about the bigness of musket bullets. They supplied me as they could, showing a thousand marks of wonder and astonishment at my bulk and appetite.

I then made another sign that I wanted drink. They found by my eating that a small quantity would not suffice me; and being a most ingenious people, they slung up, with great dexterity, one of their largest hogsheads, then rolled it towards my hand, and beat out the top; I drank it off at a draught, which I might well do, for it did not hold half a pint, and tasted like a small wine of Burgundy, but much more delicious. They brought me a second hogshead, which I drank in the same manner, and made signs for more; but they had none to give me. When I had performed these wonders they shouted for joy, and danced upon my breast, repeating several times as they did at first, "Hekinah degul."

Sestoupil z lešení a rozkázal, aby mi k bokům přistavili několik žebříků. Na ty vystoupilo přes sto domorodců. Kráčeli k mým ústům, obtíženi koši plnými masa, které bylo opatřeno a posláno tam na králův příkaz, hned, jak se o mně dozvěděl. Zpozořoval jsem, že to bylo maso několika zvířat, ale nemohl jsem je rozpoznat podle chuti. Tvarem to byly plece, kýty a bedra jako u skopového, velmi dobře upravené, ale menší než skřivánčí křídla. Jedl jsem je po dvou nebo po třech a k tomu jsem měl tři bochníky velké jako kulky do muškety. Zásobili mě, jak mohli, a dávali najevo tisíce známek údivu a úžasu nad mou objemností a chutí.

Pak jsem jim dal jiné znamení, že chci pít. Podle toho, co jsem snědl, zjistili, že malé množství mi nebude stačit. A protože to jsou velmi důmyslní lidé, s velkou obratností vytáhli kladkou vzhůru jeden ze svých největších sudů. Pak ho přikouleli k mé ruce, vyrazili víko a já jsem ho jedním douškem vypil. To šlo lehce, protože neměl ani jednu pintu. Víno chutnalo jako burgundské, ale bylo mnohem lahodnější. Dopravili ke mně druhý sud, který jsem vypil stejným způsobem a udělal znamení, že chci ještě. Ale oni pro mě už žádný neměli. Když jsem učinil tyto divy, křičeli radostí a tančili mi na hrudi s několikerým opakováním jako dřív: „Hekina degul“.

They made me a sign that I should throw down the two hogsheads, but first warning the people below to stand out of the way, crying aloud, “Borach mevola;“ and when they saw the vessels in the air there was an universal shout of “Hekinah degul.”

I confess I was often tempted, while they were passing backwards and forwards on my body, to seize forty or fifty of the first that came in my reach, and dash them against the ground. But the remembrance of what I had felt, which probably might not be the worst they could do, and the promise of honor I made them – for so I interpreted my submissive behavior – soon drove out these imaginations. Besides, I now considered myself as bound by the laws of hospitality to a people who had treated me with so much expense and magnificence. However, in my thoughts I could not sufficiently wonder at the intrepidity of these diminutive mortals, who durst venture to mount and walk upon my body while one of my hands was at liberty, without trembling at the very sight of so prodigious a creature as I must appear to them. After some time, when they observed that I made no more demands for meat, there appeared before me a person of high rank from his imperial majesty. His excellency, having mounted on the small of my right leg, advanced forwards up to my face, with about a dozen of his retinue, and producing his credentials under the signet royal, which he applied close to my eyes, spoke about ten minutes without any signs of anger, but with a kind of determinate resolution; often pointing forwards, which, as I afterwards found, was towards the capital city, about half a mile distant, whither it was agreed by his majesty in council that I must be conveyed. I answered in few words, but to no purpose, and made a sign with my hand that was loose, putting it to the other (but over his excellency’s head for fear of hurting him or his train) and then to my own head and body, to signify that I desired my liberty.

Naznačili, že bych měl ty dva sudy shodit dolů, ale nejdřív varovali lidi dole, aby šli z cesty, slovy: „Borach mevola“. A ti, když uviděli ty nádoby ve vzduchu, vydali odevšad pokřik: „Hekina degul“.

Přiznávám, že když chodili po mém těle tam a zpátky, byl jsem často v pokušení chytit prvních čtyřicet nebo padesát, které jsem měl na dosah, a mrštit jimi o zem. Ale vzpomínka na to, co jsem předtím pocítil, a to možná nebylo to nejhorší, co mohli udělat, a čestný slib, který jsem dal – neboť tak jsem si vysvětloval své podřízené chování – brzy tyto představy odehaly. Mimoto jsem se teď cítil vázán zákonem pohostinství k lidem, kteří mi prokázali tak štědrú a velkolepou pohostinnost. Ve svých myšlenkách jsem se však nemohl dostatečně vynadivit neohroženosti těchto maličkých smrtelníků, kteří se odvážili vylézt na mé tělo a chodit po něm, když jedna z mých rukou byla uvolněná, aniž by se zachvěli při samotném pohledu na tak ohromného tvora, jak jsem jim musel připadat. Po nějaké době, když zpozorovali, že už nepožadují jídlo, se přede mnou objevila osoba vysokého postavení od císařského Veličenstva. Jeho Excellence vyšplhala na kotník mé pravé nohy a s tuctem ve svém doprovodu pokračovala vpřed k mé tváři. Vytáhla listiny s královskou pečeti, které mi ukázala těsně před očima. Mluvila asi deset minut bez známky hněvu, ale s jistou rozhodností. Často ukazovala vpřed, což, jak jsem později zjistil, bylo směrem k hlavnímu městu, asi půl míle vzdálenému, kam, jak se Jeho Veličenstvo v radě dohodlo, musím být dopraven. Několika slovy jsem odpověděl, ale marně, a svou volnou rukou jsem udělal znamení tak, že jsem ji přiložil k té druhé (ale nad hlavou Jeho Excellence, ze strachu, abych ji nebo její doprovod nezranil) a pak ke své hlavě a tělu, abych dal najevo, že si přeji svobodu.

It appeared that he understood me well enough, for he shook his head by way of disapprobation, and held his hand in a posture to show that I must be carried as a prisoner. However, he made other signs, to let me understand that I should have meat and drink enough, and very good treatment. Whereupon I once more thought of attempting to break my bonds; but again, when I felt the smart of their arrows upon my face and hands, which were all in blisters, and many of the darts still sticking in them, and observing likewise that the number of my enemies increased, I gave tokens to let them know that they might do with me what they pleased. Upon this the *hurgo* and his train withdrew, with much civility and cheerful countenances. Soon after I heard a general shout, with frequent repetitions of the words, “Peplom selan;“ and I felt great numbers of people on my left side relaxing the cords to such a degree that I was able to turn upon my right. But, before this, they had daubed my face and both my hands with a sort of ointment, very pleasant to the smell, which in a few minutes removed all the smart of their arrows. These circumstances, added to the refreshment I had received by their victuals and drink, which were very nourishing, disposed me to sleep. I slept about eight hours, as I was afterwards assured; and it was no wonder, for the physicians, by the emperor’s order, had mingled a sleepy potion in the hogsheads of wine.

Zdalo se, že mi dobře rozumí, protože zavrtěl hlavou na znamení nesouhlasu a sevřel ruku tak, aby ukázal, že musím být dopraven jako vězeň. Udělal však i jiné posunky, abych pochopil, že budu mít dost jídla a pití a že se mnou budou velmi dobře zacházet. Poté jsem ještě jednou pomyslel na pokus přerhat pouta. Ale když jsem opět pocítil pálení jejich šípů na tváři a rukou, které byly samý puchýř, a mnohá kopí z nich stále trčela, a když jsem také zpozoroval, že množství mých nepřátel roste, dal jsem jim na srozuměnou, že se mnou mohou dělat, co se jim zlíbí. Pak *hurgo* a jeho doprovod s mnoha zdvořilostmi a spokojenými výrazy odešli. Brzo poté jsem uslyšel všeobecný pokřik s častým opakováním slov: „Peplom selan“ a ucítil jsem, jak mnoho lidí po mé levé straně uvolnilo provazy do takové míry, že jsem byl schopen se otočit na pravou stranu. Ale předtím mi tvář a obě ruce potřeli takovou masťou velmi příjemné vůně, která za několik minut odstranila veškeré pálení od šípů. Tyto okolnosti, spolu s osvěžením, které mi přineslo jejich velmi výživné jídlo a pití, mě připravily ke spánku. Spal jsem asi osm hodin, jak jsem pak by ujištěn. A nebylo divu, neboť lékaři na králův příkaz přimíchali do sudů s vínem uspávací prostředek.

It seems that upon the first moment I was discovered sleeping on the ground, after my landing, the emperors had early notice of it by an express, and determined in council that I should be tied in the manner I have related (which was done in the night, while I slept), that plenty of meat and drink should be sent to me, and a machine prepared to carry me to the capital city. This resolution perhaps may appear very bold and dangerous, and I am confident would not be imitated by any prince in Europe on the like occasion. However, in my opinion, it was extremely prudent, as well as generous: for, supposing these people had endeavored to kill me with their spears and arrows, while I was asleep, I should certainly have awaked with the first sense of smart, which might so far have roused my rage and strength as to have enabled me to break the strings wherewith I was tied; after which, as they were not able to make resistance, so they could expect no mercy.

These people are most excellent mathematicians, and arrived to a great perfection in mechanics by the countenance and encouragement of the emperor, who is a renowned patron of learning. This prince hath several machines fixed on wheels, for the carriage of trees and other great weights. He often builds his largest men-of-war, whereof some are nine feet long, in the woods where the timber grows, and has them carried on these engines three or four hundred yards to the sea. Five hundred carpenters and engineers were immediately set at work to prepare the greatest engine they had. It was a frame of wood raised three inches from the ground, about seven feet long and four wide, moving upon twenty-two wheels. The shout I heard was upon the arrival of this engine, which, it seems, set out in four hours after my landing. It was brought parallel to me, as I lay. But the principal difficulty was to raise and place me in this vehicle. Eighty poles, each of one foot high, were erected for this purpose, and very strong cords, of the bigness of pack-thread, were fastened by hooks to many bandages, which the workmen had girt round my neck, my hands, my body,

Vypadá to, že v okamžiku, kdy jsem byl po svém příplutí nalezen na zemi spící, byl císař brzy informován rychlým poslem a rozhodl v radě, že mám být spoután způsobem, který jsem popsal (což bylo provedeno v noci, kdy jsem spal), že mi má být poslána spousta jídla a pití a připraven stroj, který by mě dopravil do hlavního města. Toto rozhodnutí může snad vypadat směle a nebezpečně a já věřím, že by je při podobné příležitosti v Evropě žádný panovník nepoužil. Jsem však toho názoru, že bylo nesmírně prozíravé a velkorysé. Neboť, když předpokládám, že by se mě tito lidé snažili svými oštěpy a šípy zabít, když jsem spal, byl bych se jistě, hned jak bych ucítil pálení, probudil, což by vzbudilo můj hněv a sílu a umožnilo mi přerhat provázky, kterými jsem byl spoután. Načež, protože by nebyli schopni se ubránit, by nemohli očekávat žádnou milost.

Tito lidé jsou ti nejznamenitější matematici a dosáhli velké přesnosti v mechanice za přízně a povzbuzení císaře, který je proslulým mecenášem vzdělanosti. Tento panovník má několik strojů na kolech na odvoz stromů a jiného těžkého nákladu. Často si v lesích, kde roste stavební dříví, staví největší válečné lodi, z nichž některé jsou devět stop dlouhé, a nechává je vozit na těch strojích tři nebo čtyři sta yardů do moře. Pět set tesařů a techniků se dalo hned do práce, aby připravili svůj největší stroj. Byl to dřevěný rám vztyčený tři palce nad zem, asi sedm stop dlouhý a čtyři široký, pohybující se na dvaceti dvou kolech. Křik, který jsem slyšel, se ozval při příjezdu toho stroje, který, zdá se, vyrazil čtyři hodiny po mém přistání. Byl postaven rovnoběžně se mnou, jak jsem ležel. Ale hlavní potíží byla zvednout a umístit mě na to vozidlo. Proto postavili osmdesát tyčí, každou jednu stopu vysokou, a velmi silné provazy, tlusté jako motouz, byly háčky připevněny k mnoha obvazům, kterými mi dělníci opásali šíji, ruce, tělo a nohy. Bylo zaměstnáno

and my legs. Nine hundred of the strongest men were employed to draw up these cords, by many pulleys fastened on the poles; and thus, in less than three hours, I was raised and slung into the engine, and there tied fast.

All this I was told; for, while the whole operation was performing, I lay in a profound sleep, by the force of that soporiferous medicine infused into my liquor. Fifteen hundred of the emperor's largest horses, each about four inches and a half high, were employed to draw me towards the metropolis, which, as I said, was half a mile distant.

About four hours after we began our journey, I awaked by a very ridiculous accident; for the carriage being stopped awhile, to adjust something that was out of order, two or three of the young natives had the curiosity to see how I looked when I was asleep; they climbed up into the engine, and advancing very softly to my face, one of them, an officer in the guards, put the sharp end of his half-pike a good way up into my left nostril, which tickled my nose like a straw, and made me sneeze violently; whereupon they stole off unperceived, and it was three weeks before I knew the cause of my waking so suddenly. We made a long march the remaining part of that day, and rested at night with five hundred guards on each side of me, half with torches, and half with bows and arrows, ready to shoot me if I should offer to stir. The next morning at sunrise we continued our march, and arrived within two hundred yards of the city gates about noon. The emperor and all his court, came out to meet us, but his great officers would by no means suffer his majesty to endanger his person by mounting on my body.

devět set nejsilnějších mužů, aby tyto provazy vytáhli nahoru, mnoha kladkami připevnili k tyčím a pak, ani ne za tři hodiny, jsem byl zdvižen a spuštěn do toho stroje a pevně přivázán.

To všechno mi pak pověděli, neboť celá operace byla provedena, když jsem hluboce spal pod vlivem toho uspávacího prostředku vlitého do mého nápoje. Patnáct set císařových největších koní, každý asi čtyři palce a půl vysoký, mě dotáhlo k hlavnímu městu, které, jak jsem řekl, bylo půl míle daleko.

Asi čtyři hodiny poté, co jsme se vydali na cestu, mě probudila velmi směšná nehoda. Kočár se totiž na chvíli zastavil, aby se opravilo něco, co se rozbilo. Dva nebo tři mladí domorodci byli zvědaví, jak vypadám, když spím. Vylezli na stroj, tiše se přibližovali k mé tváři a jeden důstojník hlídky mi strčil hrot své halapartny pěkně hluboko do levé nosní dírky. To mi podráždilo nos jako stéblo a způsobilo, že jsem silně kýchnul. Poté se nepozorovaně vytratili. To bylo tři týdny předtím, než jsem se dozvěděl příčinu svého tak náhlého probuzení. Po zbytek dne jsme ušli dlouhý pochod a v noci odpočívali s pěti sty stráží po každém mém boku, polovinou z nich s pochodněmi a druhou s luky a šípy, připravenými vystřelit na mě, kdybych se opovážil pohnout. Druhého dne při východu slunce jsme v pochodu pokračovali a v poledne přijeli na dvě stě yardů od městských bran. Císař a celý jeho dvůr nás přišli ven přivítat, ale vysocí důstojníci za žádných okolností nepovolili, aby Jeho Veličenstvo na mne vystoupilo a tak se vystavilo nebezpečí.

At the place where the carriage stopped there stood an ancient temple, esteemed to be the largest in the whole kingdom; which, having been polluted some years before by an unnatural murder, was, according to the zeal of those people, looked on as profane, and therefore had been applied to common use, and all the ornaments and furniture carried away. In this edifice it was determined I should lodge. The great gate, fronting to the north, was about four feet high and almost two feet wide, through which I could easily creep. On each side of the gate was a small window, not above six inches from the ground; into that on the left side the king's smith conveyed fourscore and eleven chains, like those that hang to a lady's watch in Europe, and almost as large, which were locked to my left leg with six-and-thirty padlocks. Over against this temple, on the other side of the great highway, at twenty feet distance, there was a turret at least five feet high. Here the emperor ascended, with many principal lords of his court, to have an opportunity of viewing me, as I was told, for I could not see them. It was reckoned that above an hundred thousand inhabitants came out of the town upon the same errand; and in spite of my guards, I believe there could not be fewer than ten thousand, at several times, who mounted my body by the help of ladders. But a proclamation was soon issued, to forbid it upon pain of death. When the workmen found it was impossible for me to break loose they cut all the strings that bound me; whereupon I rose up, with as melancholy a disposition as ever I had in my life. But the noise and astonishment of the people, at seeing me rise and walk, are not to be expressed. The chains that held my left leg were about two yards long, and gave me not only the liberty of walking backwards and forwards in a semicircle, but, being fixed within four inches of the gate, allowed me to creep in, and lie at my full length in the temple.

Na místě, kde se kočár zastavil, stál starý chrám, považovaný za největší v celém království. Několik let předtím byl zneuctěn nepřírozenou vraždou, proto byl těmito náboženskými horlivci pokládán za poskvrněný. Měl tedy sloužit k všeobecnému používání a všechny ozdoby a vybavení byly odneseny pryč. Bylo rozhodnuto, že v této stavbě budu ubytován. Hlavní brána, směřující k severu, byla asi čtyři stopy vysoká a skoro dvě stopy široká, čímž jsem se mohl snadno protáhnout. Po obou stranách brány, ani ne šest palců od země, bylo malé okno. Do toho po levé straně králův kovář dopravil jedenadevadesát řetězů, takových, jaké visí na dámských hodinkách v Evropě, a téměř tak velkých. Ty mi třiceti šesti visacími zámky připoutali k levé noze. Na druhé straně hlavní silnice, ve vzdálenosti dvaceti stop, byla naproti tomuto chrámu věžička alespoň pět stop vysoká. Tam vystoupil císař s mnoha předními pány ze dvora, aby měli příležitost mě spatřit. To mi bylo řečeno, protože já jsem je neviděl. Odhaduje se, že se stejným cílem vyšlo z města víc než sto tisíc domorodců. A věřím, že jich navzdory strážím na mé tělo za pomoci žebříků vyšplhalo několikrát alespoň deset tisíc. Brzo však byla vydána vyhláška, která to pod trestem smrti zakazovala. Když dělníci zjistili, že se nemůžu osvobodit, přeřezali všechny provazy, které mě poutaly. Hned potom jsem, v nejtrudnomyslnější náladě, jakou jsem kdy v životě měl, vstal. Ale hluk a úžas lidí, kteří mě viděli vstát a chodit, se nedají vyjádřit. Řetězy, které svíraly mou levou nohu, byly asi dva yardy dlouhé a umožnily mi nejen volnou chůzi zpět a vpřed v polokruhu, ale tím, že byly připoutány ve vzdálenosti čtyř palců od brány, mi také dovolily se proplazit dovnitř a položit se v plné délce v chrámu.

Jazykové komentáře

Jak jistě víte, to, jestli se před podstatným jménem použije neurčitý člen *a* nebo *an*, závisí na výslovnosti daného podstatného jména, nikoliv na tom, jak se píše. Platí to i u přídavných jmen, která podstatné jméno předcházejí. Proto u spojení *honest man* použijeme *an*, protože *honest* se vyslovuje [onist], se samohláskou na začátku. Asi vás překvapí, že se *an* v tomto příběhu používá i před číslovkou *hundred*. Je to proto, že se v době vzniku knížky často hláska *h* u slova *hundred* nevyslovovala. V moderní angličtině už se samozřejmě používá *a hundred*.

V příbězích Gulliver často uvádí délkové i jiné míry. Porovnává, co je jak malé či velké oproti němu. Abyste si lépe rozdíl v Lilliputu a Brobdingnagu mohli představit, zde je převod základních anglických měr na metrický systém:

Délkové míry

1 in (inch - palec) = 2,5 cm

12 inches = 1 ft (foot – stopa) = 30 cm

3 feet = 1 yd (yard) = 91 cm

220 yards = 1 fur (furlong) = 201 m

8 furlongs = 1 mile (míle) = 1,609 km

1760 yards = 1 mile = 1,609 km

1 league = 3 nautical/sea miles (1 nmi = 1,852 m) = 5,556 km

Pozn.: Furlong se v současné době už příliš nepoužívá. Výjimkou jsou koňské dostihy, tam se stále měří ve furlonzích.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.